ለባለልዩ መብት ድርጅቶች ሥራ ማስፈፀሚያ □እንዲውል በሚከናወን የዕቃ □እና የአገልግሎት ግዢ ላይ የተከፈለ □ተፊ ማሪ □እሴት ታ□ስ (ተ.እ.ታ) ተመላሽ የሚደረግበትን <u>ሁኔታ ለመወሰን የወጣ መመሪያ ቁጥር 212/2013</u>

የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር በተፊ ማሪ □እሴት ታክስ አዋጅ አንቀጽ 8/4/ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት የሪሲፕሮሲቲ መሠረተ-ሀሳብን በመከተል □ቲ□ሎማቲክና የኮንስለር ሚሲዮኖች □እና ተመሣሣይ አቋም ያላቸው ዓለም ዓቀፍ ድርጅቶች ለሥራቸው ማስፈፀሚያ ከአገር ውስጥ የሚገዟቸው ዕቃዎችና አገልግሎቶች ከተጨማሪ □እሴት ታ□ስ ነፃ □እንዲሆኑ ጥር 15 ቀን 1995 ዓ.ም በቁጥር አመ3/16/28/890 በተላለፈ መመሪያ የፈቀደ በመሆኑ፣

በአገር ውስጥ የሚፈፀም የዕቃና የአገልግሎት ግ□ ከጅምሩ ከተጨማሪ □እሴት ታክስ ነፃ □እንዲሆን መደረጉ በአፈፃፀም ችግር ያስከተለ ስለሆነ በተመላሽ ሥርዓት □እንዲተካ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፣

ባለልዩ መብት ድርጅቶች ለሥራቸው ማስፈሚ□ □እንዲውል በሚያከናውኑት የዕቃና አገልግሎት ግዥ ላይ የተከፈለ የተጨማሪ □እሴት □ታ□ስ ተመላሽ የሚደረግበትን ሥርዓት ለመወሰን የሚከተለው መመሪያ ወጥቷል፡፡

1. <u>አጭር ርዕስ</u>

ጁህ መመሪ□ «ለባለል□ መብት ድርጅቶች ሥራ ማስፈፀሚ□ □እንዲውል በሚከናወን የዕቃ □እና አገልግሎት ግዥ ላይ የተከፈለ የተጨማሪ □እሴት ታክስ ተመላሽ የሚደረግበትን ሁኔታ□ለመወሰን የወጣ መመሪያ ቁጥር 212/2013» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. <u>ትርጓሜ</u>

በ□ህ መመሪ□ □ስዓ :-

2.1. «□ታ□ስ ባለሥልጣን» ማለት የፌዴራል አገር ውስጥ ገቢ ባለሥልጣን ነው፡፡

2.2. «ባለልዩ መብት ድርጅቶች» ማለት ኤምባሲዎች፣ ቆንሲላ □/ቤቶች፣ ዓለም አቀፍና አህጉራዊ ድርጅቶችና መንግሥታዊ □ክርቴታ ድርጅቶች ናቸው፡፡

2.3. «ተመላሽ □ታ□ስ» ማለት ባለልዩ መብት ድርጅቶች ለሥራቸው ማስ□ናሚ□ እንዲውል በአገር ውስጥ ባከናወኑት የዕቃና የአገልግሎት ግዢ ላይ የከፈሉት የተፉ ማሪ □ኢሴት ታክስ ነው፡፡

2.4. «ሥራ ማስ□ናሚ□» ማለት የባለልዩ መብት ድርጅቶች የተቋቋሙበትን ተግባር ግብ ለማድረስ የሚያገለግል ማለት ሲሆን፣ ለሠራተኞቻቸው የግል መጠቀሚያ የሚውሉትን አይጨምርም፡፡

2.5. «የሂሣብ ጊዜ» ማለት □እያንዳንዱ ወር ሲሆን በኢትዮጵያ ዘመን አቆጣጠር የነሐሴና የጳጉሜ ወራቶች በአንድነት ተጠቃለው □እንደ አንድ ወር ይቆጠራሉ፡፡

2.6. «ታ□ስ የተከፈለበት ማስረጃ» ማለት የባለልዩ መብት ድርጅቶች ለሥራቸው ማስፈፀሚያ እንዲውል ለተጨማሪ እሴት ታ□ስ ከተመዘገበ አቅራቢ ዕቃዎችና አገልግሎቶች በሚ□በት ጊዜ □ሚሰዓ □ተፉ ማሪ □ኢሴት ታ□ስ □ተከፈለ መሆኑን የሚያረጋግጥ □ተፉ ማሪ □ኢሴት ታክስ ደረሰኝ ነው፡፡

2.7. «ታክስ» ማለት የተጨማሪ እሴት ታክስ ነው፡፡

3. □ተመላሽ ታክሱ የተፈፃሚነት ወሰን

3.1. በዚህ መመሪያ መሠረት ተመላሽ ሊደረግ የሚችለው ባለልዩ መብት ድርጅቶች ለሥራቸው ማስፈፀሚያ □እንዲውል በኢትዮጵያ ውስጥ ባከናወኑት የዕቃና አገልግሎት ግዢ ላይ የተከፈለ የተጨማሪ እሴት ታክስ ብቻ ነው::

3.2. ከ□ህ በላጁ በተ.ቁ.3.1. □ተመለከተው ቢኖርም :-

ሀ. በአንድ ነጠላ የተጨማሪ እሴት ታክስ ደረሰኝ የተከፈለው □ተፈ ማሪ □እሴት □ታ□ስ ል□ ብር 100 □እና ከዚያ በታች ከሆነ ታ□ሱ ተመላሽ አይደረግም::

ለ. በቴሌኮሙኑኬሽን አገልግሎት (ስልክ፣ ፋክስ፣ ኢንተርኔት፣) ወጪ ላይ የሚከ□ል □ተፈ ማሪ እሴት ታክስን በሚመለከት የኢትዮጵያ ቴሌኮሙኒኬሽን ኮርፖሬሽን ለባልዩ መብት ድርጅቶች ሥራ ማስፈፀሚያ የሚውሉ የስልክ፣ የፋክስ □እና የኢንተርኔት ቁጥሮች ዝርዝር ከታክስ ባለሥልጣኑ ሲደርሰው ታክሱ ከመነሻው ነፃ □እንዲሆን ያደርጋል::

ሐ. በአደጋ መከላከልና ዝግጁነት ኮሚሽን ጥሪ መሠረት መንግሥታዊ እና መንግሥታዊ □ልሆኑ ድርጅቶች እና ሌሎች በእርቴታ□ ተፅባር □ተሠማሩ ድርጅቶች ለድንገተኛ አደ□ እንዲውል በአገር ውስጥ □ሚ□ንሙት የዕቃና አገልግሎት ግዢ ከመነሻው ከታክሱ ነፃ እንዲሆን ይደረጋል::

4. □ተመላሽ ታክሱ ጥያቄ አቀራረብ

4.1. እያንዳንዱ ባለልዩ መብት ድርጅት እያንዳንዱን ወር መሠረት በማትረፅ በ□ሩ ግብይቶች ላይ የተከፈለ ተመላሽ መሆን ያለበትን ታ□ስ በባለልዩ መብት ድርጅቶች የታ□ስ ተመላሽ መቷ□ቂ□ ቅ□ ላጁ ሞልቶ ወሩ እንዳለቀ በቀጣዩ ወር ለታ□ሱ ባለሥልጣን □ቀርባል::

4.2. በመቷ□ቂ□ ቅ□ □ሚቀርበ□ □ታ□ስ ተመላሽ ዓ□ቂ □ተቷቃለል ሆኖ ታክስ በተከፈለበት ማስረጃ የተደገፈ መሆን ይኖርበታል::

4.3. ለተመላሽ ዓ□ቂ በደጋፊነት የሚቀርበው ታክስ የተከፈለበት ማስረጃ □አ□□ ከባለልዩ መብት ድርጅቶች የባንክ ሂሳብ (NR Account) ላጁ እንዲፈፀም በድርጅቱ ስም በታ□□ NR ቼ□ የተፈፀመ መሆኑን □ሚ□ሳጁ መሆን ይኖርበታል::

4.4. በባለልዩ መብት ድርጅቶች የታክስ ተመላሽ መጠየቂያ ቅጽ ተሞልቶ ሲቀርብ በሚመለከተው የጽ/ቤት ኃላፊ ወይም የሥልጣን ውክልና ባለ□ ሠራተኛ ፊርማ መረጋገጥ ይኖርበታል:: የሚሠራባቸው ሰነዶችና የፊርማ ናሙና በቅድሚያ በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር የፕሮቶኮል ዋና ዳይሬክቶሬት ታውቆና ተረጋግጦ ለታ□ሱ ባለሥልጣን መተላለፍ ይኖርበታል::

4.5. ባለልዩ መብት ድርጅቶች ከሚያቀርቡት □ተመላሽ ዓ□ቂ ቅ□ □ር □ሚቀርበ□ እያንዳንዱ ታክስ የተከፈለበት ማስረጃ በታ□ስ ህቶ ድንጋጌ መሠረት የተሟላና የተዘጋጀበትንና የተሰጠበትን ትክክለኛ ቀን የሚያመለክት መሆን አለበት::

4.6. ተመላሽ ጥያቄ አቅራቢው ባለልዩ መብት ትርጅት ዋንኛውን (ኦሪጂናል) ታክስ የተከፈለት ማስረጃ ለአስቸኳጁ □ቢሮ ሥራ

የሚፈልገው ከሆነ ኦሪጅናሉን ከፎቶ - ኮ□□ □ር በማቅረብ ተገናዝቦና ማህተም አርፎበት ተመላሽ □እንዲሆን ይደረጋል::

4.7. □ታክስ ተመላሽ ጥያቄው የባለልዩ መብት ድርጅቱ ከሚያከናውነው ግንባታ□ ጋር የተያያዘ ከሆነ ግንባታው ከታክስ ነፃ እንዲሆን ስለመፈቀዱ የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር ማረጋገጫና የተጠናቀቀውን የካፒታል ፕሮጀክት የመጨረሻ ሂሳብ የሚገልጽ፡-

ሀ. ከሥራተቋራጭ ጋር የተፈራረመበትን የግንባታ□ ሥራ □ለታ□ እንዲሁም፣

ለ. □ሥራ□ ተቋራ□ ለባለልዩ መብት ድርጅቱ አቅርቦ ክፍያ ከተፈፀመበት □መጨረሻ የሂሳብ ሰነድ ጋር ተያይዞ መቅረብ ይኖርበታል::

4.8. በባለልዩ መብት ድርጅቱ የሚቀርብ የታ□ስ ተመላሽ ዓ□ቂ ዕዴ□ ከተፈፀመበት በደረሰኙ ላይ ከተመለከተው ቀን ጀምሮ በሚቆጠር የአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ መቅረብ አለበት:: ከአንድ ዓመት በኋላ □ሚቀርብ የተመላሽ ጥያቄ ተቀባይነት አይኖረውም::

5. <u>□ተመላሽ ታክሱን ጥ□ቄ ማ□ራትና የክፍያ አፈፃፀም</u>

5.1. □ታ□ስ የባለሥልጣኑ መሥሪያ ቤት፡-

ሀ/ በባለልዩ መብት ድርጅቶች ተዘጋጅቶ የሚቀርበውን መቷ□ቂ□ ቅ□ እና ዝርዝር ደጋፊ ሰነዶች በሚገባ በመመርመር የተጠየቀውን የታክስ ተመላሽ ሂሳብ አግባብነት □ማረ□ቶዓ፣

ለ/ □ተፊ ማሪ □እሴት □ታክሱን ደረሰኝ የሰጡ አቅራቢዎች በትክክል ለታ□ሱ □ተመዘገቡና በሽያጫቸው ላይ የተሰበሰበውን ታ□ስ በቋ□ው አሣውቀው በመ□□ል ላይ □ሚቶኙ መሆኑን፣ የማጣራት □ኃላፊነት አለበት::

5.2. የባለሥልጣኑ መ/ቤት የተመላሽ ጥያቄው በቀረበ በአንድ ወር ጊዜ □ስጥ ከዚህ በላይ በ4.1 - 4.5 የተጠቀሱት መሟላታቸውን በማረጋገጥ ባለልዩ መብት ድርጅቶች የከፈሉት ታ□ስ ለታ□ስ ተመላሽ ከተያዘው ሂሳብ ወጪ በማድረፅ □እንዲከፈል ያደርጋል፡፡

5.3. □ተመላሽ □ታ□ስ □አ□ □ሚ□ናመ□ □ተመላሽ ታክሱን ጥያቄ ባቀረበው ባለልዩ መብት ድርጅት ስም በሚዘጋጅ ቼክ በኢትዮጵያ ብር ወይም የተመላሹ ሂሳብ በባልዩ መብት ድርጅቱ የባንክ ሂሳብ ቁጢ እንዲሆን በማድረግ ይሆናል፡፡

6. <u>□ተሻረ መመሪ□</u>

የዲፕሎማቲክና የኮንስለር ሚሲዮኖች እና ተመሳሳይ አቋም ያላቸው ዓለም ዐቀፍ ድርጅቶች ለሥራቸው ማስፈፀሚያ የሚፈፅሙትን ግዢ ከተጨማሪ እሴት ታክስ ነፃ ለማድረግ ጥር 15/1995 ዓ.ም በቁጥር አመ3/16/28/890 የተላለፈው መመሪያ ተሽሮ በዚህ መመሪያ ተተክቷል፡፡

7. <u>መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ</u>

ጁህ መመሪ□ ከሚያዝያ 1 ቀን 2000 ዓ.ም. ጀምሮ ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ መጋቢት 23 ቀን 2000 □ም

ሱፍያን አህመድ
የገንዘብና የኢኮኖሚ ልማት ሚኒስትር